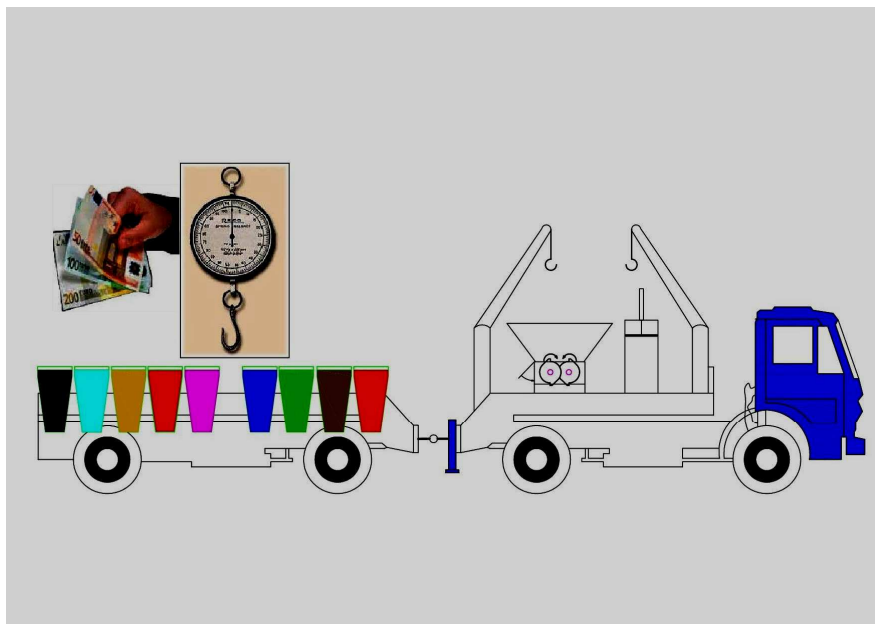

INOVATIVNI PROGRAM
Za opštine i Gradove u Srbiji
„Mobilno reciklažno dvorište“
(MRD)

„Mobile recycling yard“
(MRD)

Autor:
Drago Projekt d.o.o.
sa saradnicima

Osmišljeno: Juni 2015.godine

Njegovo visočanstvo - Otpad

Otpad, otpad, otpad pojam koji veoma dobro poznaje celokupno čovečanstvo ali niko ga nije rešio u istoriji čovečanstva.

Otpad je materija koju čovek odbaci zato što mu ne treba.

Ono što nisu rešila Maje i Inke, Egipćani i Grci, Francuzi i Nemci, Rusi i USA, ..., nemamo ni mi nameru da damo ključ rešenja.

Namera stručnog tima Drago Projekt je da od otpada iskoristi ono što može da se izdvoji kao koristan deo i da se taj deo plati onom ko ga izdvaja **na licu mesta**.

Kada se već izdvoji, da se omogući **zaradi od otpada**, kako bi istog bilo manje.

Primarna separacija

Primarna separacija ili **kućno razvrstavanje** otpada koji može da se proda: *papir, limenke, PET, tvrda plastika, guma, kablovi, čelik, bakar, mesing, bronza, aluminijum, staklo,...*, ali uz princip profitabilnosti.

U Srbiji (na Balkanu, a i malo šire) dobrovoljni odvoz u stacionarno reciklažno dvorište je utopija.

Budimo realni, nije ni isplativo, pa ni logično, da domaćinstvo izdvoji koristan deo otpada (primarna separacija) i da isti odveze na udaljeno reciklažno dvorište.

Nije realno zbog sledećih razloga:

- Rad na izdvajanju delova iz otpada se ne plaća, i
- Objekti za besplatan odvoz otpada (reciklažno dvorište) daleko su van naselja.

Mobilno reciklažno dvorište (MRD)

Kada neće breg Muhamedu možda će Muhamed bregu.

Stvorila se ideja da se modernizuje nekadašnji sistem „staro kupujem“.

Mobilno reciklažno dvorište (MRD) je specijalizovan kamion sa prikolicom, presom, mlinom, kao i sudovima za prikupljanje, primarno razvrstanog otpada.

Otpad razvrstava stanovništvo, u svojoj kući, da bi isti prodao i zaradio, čineći dobro za životnu sredinu.

Otpad preuzima MRD na kućnom pragu, po unapred poznatim cenama i unapred definisanom vremenu dolaska i sve to objavljenom na Internet stranici u lokalnoj samoupravi opštine ili Grada.

Ovako razvrstan i otkupljen otpad, operater može da proda kao sekundarnu sirovinu ili da isti kompostira, reciklira u naftu, sintetički gas, čađ i da smanji količinu komunalnog otpada koju odvozi na deponovanje.

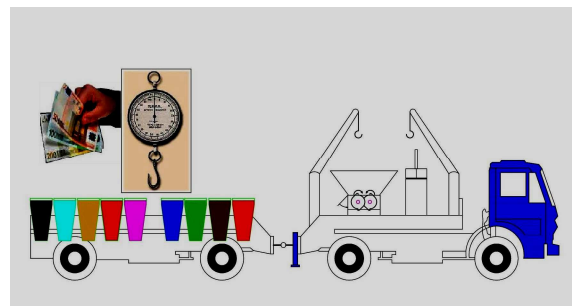
Zašto se uvodi mobilno reciklažno dvorište u opštini ili Gradu

Prosečna opština ima oko 30 . 000 stanovnika sa godišnjom količinom otpada od 8.000 tona.

U gradskoj sredini (uglavnom 1 grad) živi 40% stanovnika a u selima živi 60%.

U gradskoj sredini ima jedno (ili nijedno) stacionarno reciklažno dvorište, a na selu ni jedno.

MRD bi značajno pomoglo da se omogući selu ravnopravan status kada je otpad u pitanju.

Finansiranje MRD

Cena izrade MRD sa pripremnim radovima je 350.000 Evra jednokratno finansirano iz EKO fonda lokalne samouprave, ili iz Ministarstva za zaštitu životne sredine ili od Donatora.

Cenu otkupa sekundarnih sirovina određuje EKO fond lokalne samouprave zajedno sa stručnim službama JKP.

Šta je novo u ovom predlogu

Pojedinačan otkup sekundarnih sirovina, na kućnom pragu, egzistira više stotina godina, kao povremena i neorganizovana aktivnost pojedinaca i neformalnih grupa (uglavnom romske nacionalnosti).

Za razliku od neformalnih grupa, koje povremeno dolaze, **MRD** bi otkupljivao, po unapred definisanim cenama (javno objavljenim), na unapred definisanim lokacijama, prema unapred definisanom vremenu dolaska, kao što je autobuski red vožnje .

MRD je savremen i organizovan način otkupa, primarno separiranih sekundarnih sirovina, na kućnom pragu, pod kontrolom operatera kome bi lokalna samouprava država **dala pravo** da vrši ove aktivnosti.

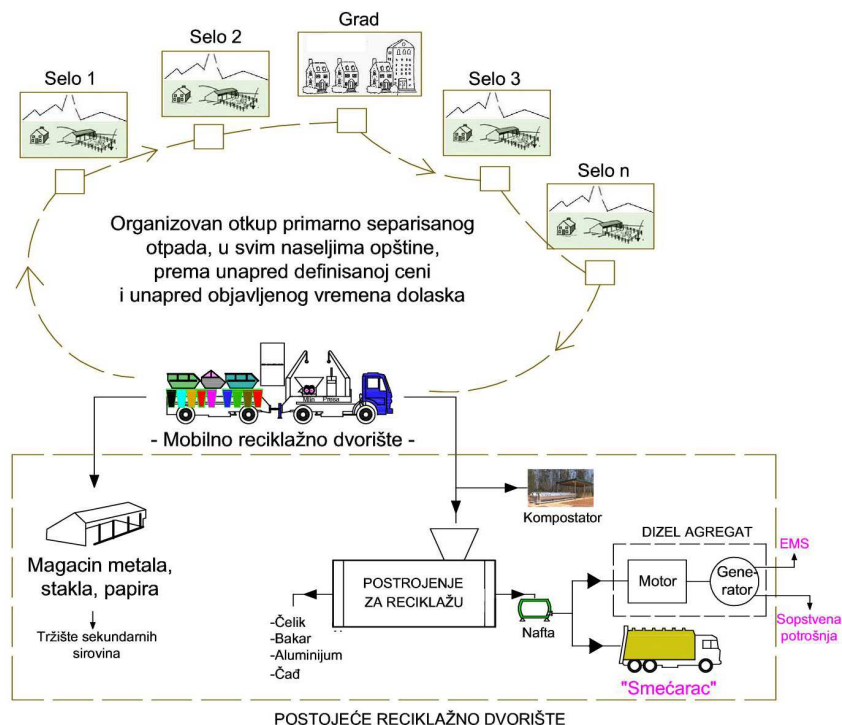
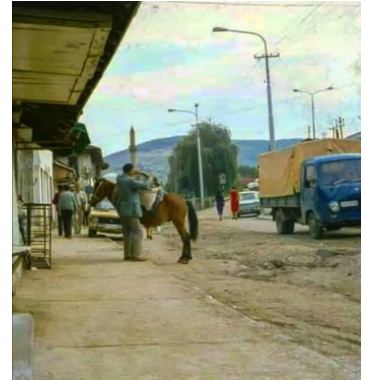
Operater (ili više njih) vrši će informisanje stanovništva o cenama otkupa i vreme dolaska preko sredstava informisanja i preko Interneta.

Stanovništvo će odlučivati za najpovoljniju cenu i način otkupa u zavisnosti od konkurencije.

Konkurentna borba operatera davao bi podsticaj stanovništvu da što više izdvaja sekundarnih sirovina čime bi se značajno smanjile količine otpada za odvoženje i deponovanje.

Najveća novina, u ovom predlogu, je u činjenici da će se minimizirati „divlja” smetlišta ili čak i nestati¹.

MRD je opštinski, autohton, sistem koji bi funkcionisao u interesu stanovništva, JKP, a najviše u interesu ekologije.

¹ Kao što su nestale odbačene PET boce u Hrvatskoj

Zaključak

Mobilno reciklažno dvorište (ili što kažu Romi „staro kupujem“) je strateški pošten odnos prema onome ko želi da sam izdvoji sekundarnu sirovinu i na tome zaradi.

Ovom akcijom se želi pomoć uvođenju **primarne separacije** i da stanovništvo (pre svega) shvati da, izdvajanjem sekundarnih sirovina, vrši dobru ekološku stvar, smanjuje zapunjavanje odlagališta (smetlišta i deponije), pomaže reciklaži, ali **i može da zaradi**.

Konačno treba da izbegnemo licemernu floskulu: „jedni izdvajaju sekundarne sirovine a drugi se bogate na njihov račun“, što bi rekli pesimisti za primarnu separaciju.

Ovim prilazom želja je da se uvede profitabilna ekologija koja svima donesi boljitak.

Autori,